

שיחת השבוע

יש חדש

■ בית הכנסת הפתוח מחכה לך

בתי חב"ד ברחבי הארץ משלימים את הקמת אתרי התפילה המיוחדים ליום הכיפורים, בעבור ציבור שאינו רגיל ללכת לבית הכנסת כל ימות השנה. מקומות תפילה אלה נקראים 'בית הכנסת הפתוח', והם מתקיימים במאהלים גדולים וממוזגים, באולמות ציבוריים ובבתי חב"ד. ניתנת שם הדרכה מסודרת במשך התפילה. רשימת המקומות באתר chabadisrael.co.il.

■ זמן לפדיון כפרות

עדיין אפשר לקיים את מנהג הכפרות, ולתת את תמורתן לצדקה. זאת הזדמנות נאותה לקיים את המנהג החשוב, וגם לתת צדקה למוסדות העוסקים כל ימות השנה במעשי צדקה וחסד ובהפצת אור היהדות בדרכי נועם ובאהבת ישראל. אפשר לתרום לבתי חב"ד ברחבי הארץ באתר chabadisrael.co.il.

■ אתר הלכה

בסימן חמישים שנה לייסוד בית דין רבני חב"ד הושק אתר הלכה ייחודי, מבית מוקד הלכה שעל-יד בית הדין. במרכז האתר עכשיו: המדריך ההלכתי לחודש תשרי, נגיש ומאיר עיניים, עם שלל מערכות חיפוש והתאמות מתקדמות. באתר גם תקצירים ועדכונים הלכתיים, לצד מכתבי בית הדין. rchabad.org

הסליחה, על שני היבטיה, מבטאת את היכולת לגבור על האינסטינקטים הטבעיים. כאן בא לידי ביטוי הצד האלוקי שבנו, שמרום אותנו מעל גדרי הטבע האנושי ומציב לפנינו ערכים נעלים, הדורשים גדלות נפש ומסוגלות לדחוק את האגו ואת היצרים הטבעיים בנו.

הסליחה היא ממידותיו של הקב"ה שאנו מצווים ללכת בעקבותיהן. התורה מצווה אותנו: "וְהִלַּכְתָּ בְּדֶרֶךְיוֹ" (דברים כח, ט). חז"ל מסבירים: "מה הוא נקרא רחום – אף אתה הִנֵּה רחום; מה הוא נקרא חנוּן – אף אתה הִנֵּה חנוּן". כשם שהבורא מכונה 'רב סליחות', אף אנו נדרשים לסלוח לזולתנו.

מידת הסליחה של הקב"ה אין לה גבול. אדם שנפגע פעם אחת וסלח, ואחר כך פגע בו שוב

עם ישראל חי. מוצאי יום הכיפורים אשתקד ב'בית הכנסת הפתוח'

– יתקשה לסלוח שנית. ודאי שיכבד עליו לסלוח שלישית ורביעית, ובשלב מסוים כבר יסרב בכל תוקף לסלוח. אבל הקב"ה, שהוא איך-סופי, גם מידת הסליחה והמחילה שלו איך-סופית. הוא סולח פעם ופעמיים ושלוש וארבע – עד איך-סוף.

מידת הסליחה האין-סופית

ביום הכיפורים אנו עומדים לפני בורא העולם ומבקשים שוב מחילה וסליחה. עשינו זאת לפני שנה ושנתיים, הבטחנו שלא לשוב למשוגותינו, ובכל זאת כשלנו ומעדנו. אחד הפיוטים הנאמרים בתפילה נעילה מתאר את מצבנו: "פָּנִים אֵין לָנוּ פָּנִיךָ לְחִלּוֹת, פִּשְׁעֵנוּ וּמִרְדְּנוּ וְהַעֲוִינוּ מְסֻלּוֹת". ובכל זאת אנו חוזרים ומבקשים סליחה, מתוך אמונה שהבורא 'רב סליחות' ומידת הסליחה שלו אין לה קץ וגבול.

לכן גם אנחנו נדרשים לפתוח את הלב, לבקש סליחה ולסלוח, וכך נזכה שהקב"ה יסלח לנו ויפתח גם לנו דף חדש, ויעניק לנו חתימה טובה, לשנה טובה ומתוקה.

לא בושה לבקש סליחה

פתאום עלינו לעשות את הדבר שהדחקנו כל-כך – להיזכר בכל האנשים שנפגעו מאיתנו ולבקש את מחילתם. כמו-כן עלינו ללמוד לקבל את הסליחה

והם הכיפורים המתקרב מציב לפנינו את אתגר הסליחה. יש כאן אתגר כפול – היכולת לבקש סליחה והכוח לסלוח.

הנטייה הטבעית היא להרגיש צודקים. גם אם בתוך-תוכנו אנו יודעים ששיגינו ונהגנו שלא כראוי, אנחנו ממהרים לשכנע את עצמנו שבעצם פעלנו כשורה. מה פתאום להכניע את עצמי ולבקש סליחה? היכולת להודות בטעות ולבקש סליחה דורשת מאיתנו מידה של גדלות נפש.

גם הנכונות לסלוח אינה פשוטה. יש בנו יצר נקמה. אנו משתוקקים לשלם כגמולו למי שפגע בנו. גם אם הצלחנו לגבור על רגשות הנקמה, לפחות איננו רוצים עוד קשר עם אותו אדם. זו התגובה הטבעית כלפי מי שנהג בנו שלא כראוי. לא פשוט לסלוח, למחוק את העבר ולפתוח דף חדש.

גדלות נפש

ואז בא יום הכיפורים, ואנו נדרשים לבקש סליחה ממי שפגענו בו. פתאום עלינו לעשות את הדבר שהדחקנו כל-כך – להיזכר בכל האנשים שנפגעו מאיתנו ולבקש את מחילתם. זה לא תמיד נעים, לפעמים זו משימה קשה, אבל מחובתנו לעשותה.

כמו-כן עלינו ללמוד לקבל את הסליחה. ההלכה קובעת שאסור לאדם להקשות את ליבו ולהימנע מלהיענות לבקשת הסליחה של חברו. גם אם הפגיעה הייתה קשה וכואבת, עליו לגייס את תעצומות הנפש הדרושות, לפתוח את הלב ולסלוח (רק במקרים מוגדרים מאוד האדם רשאי שלא לסלוח).

צדקה

פדיון כפרות
תורמים לבית חב"ד

chabadisrael.co.il

זמני השבוע

ירושלים	תל-אביב	חיפה	באר-שבע	אילת	ניו-יורק
18:06	18:21	18:12	18:23	18:22	18:42
19:16	19:18	19:18	19:18	19:16	19:38

שבת, ישראל,
קרם והזמנים

להרגיש טעם יהודי KEDEM

PRODUCT OF USA

שולחן שבת

מעובד על פי שיחותיו של
הרבי מליובאוויטש

עריכיה: לוי שייקביץ

חנוכת המקדש בשבת תשובה

שבת תשובה חלה השנה בח' בתשרי, ביום שבו החלה חנוכת בית המקדש הראשון על ידי שלמה המלך, כמו שנאמר (דברי הימים ב ז, ט): "חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ עָשׂוּ שִׁבְעַת יָמִים וְהָחֹג שִׁבְעַת יָמִים". הם חגגו בשבעת ימי חג הסוכות ובשבעת הימים שלפניהם – מח' בתשרי, שחל גם אז בשבת.

מה הקשר הרעיוני בין שבת תשובה לבין חנוכת בית המקדש? ההסבר טמון בערך המשותף לשניהם: תשובה וכפרה. 'שבת תשובה' עומדת כולה בסימן חזרה בתשובה, וגם התכלית המרכזית של בית המקדש היא כפרה על עוונותיהם של ישראל, כפי שאומרים בהגדה של פסח "ובנה לנו

את בית הבחירה לכפר על כל עוונותינו".

שמחת המקדש

ימי חנוכת בית המקדש ביטאו את ייעודו בעוצמה יתרה: במהלכם הקריבו קרבנות רבים מאוד – "הַבֶּקֶר עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֵלֶּף, וְצֹאן מֶאֶה וְעֶשְׂרִים אֵלֶּף" (מלכים א ז, ה). הקרבנות היו רבים כל-כך עד "כִּי מִזֶּבֶחַ הַנֶּחֱשָׁת אֲשֶׁר עָשָׂה שְׁלֹמֹה לֹא יָכֹל לִהְיוֹת". נמצא שח' בתשרי, שבו החלה החנוכה, הוא יום שמייצג יותר מכול את מהותו של בית המקדש.

הדבר בעל משמעות גם בימינו, כאשר בית המקדש חרב. על הציווי "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנִיתִי בְּתוֹכָם" מדייקים חכמינו: 'בתוכו' לא נאמר אלא 'בתוכם' – בתוך כל אחד ואחת. בליבו של כל יהודי שוכן 'בית מקדש' רוחני ונצחי, ששום דבר אינו יכול להחריבו.

הכוח לשנות

בית המקדש נבנה מחומרי גלם פשוטים, כמו עצים ואבנים, אך נהפך לבית קדוש, המפיץ אור בעולם כולו. זו גם עבודת המקדש הפרטי שבכל יהודי – הקב"ה נותן לנו כוח לקחת את החומר, להאיר באמצעותו את העולם ולהפוך את העולם לכלי שרת לאלוקות.

כוחו של בית המקדש לשנות את המציאות הודגש בדרך חסרת תקדים במהלך חנוכת הבית. הגמרא (מועד קטן טא, מספרת כי מרוב שמחה על המאורע, עם ישראל אכל ושתה אף ביום הכיפורים. בעקבות זאת, יצאה בת קול והכריזה: "כולכם מזומנים לחיי העולם הבא". זה דבר פלא: הלוא התענית היא מהותו של יום הכיפורים, ואף על-פיכך, השמחה העצומה של חנוכת המקדש גברה כל-כך, עד שהאכילה והשתיה באותו יום החליפו את פעולת הצום! (מובן ששבירת צום יום הכיפורים הייתה אירוע יוצא מן הכלל, וההתייחסות כאן היא במסגרת הרעיונית בלבד).

להעלות את ענייני העולם

במשלי נאמר: "כָּכֹל דְּרָכֶיךָ – דָּעָהוּ". גם כאשר יהודי עוסק בפעולות שגרתיות, כמו אכילה, שתייה או שאר ענייני חולין, עליו לדעת שאין אלו פעולות סתמיות וחסרות ערך. אדרבה, דרכן הוא מושך אור אלוקי אל תוך העולם, ויוצר קשר חי עם הקב"ה.

זה המסר מהקשר בין שבת תשובה לח' בתשרי: התשובה אינה מצמצמת לאדם בלבד, אלא יש 'להשיב' גם את ענייני העולם החומרי אל מקורם האלוהי, עד שהעולם עצמו 'יראה' את האלוהות, בגאולה האמיתית והשלמה.

(תורת מנחם, כרך ע, עמ' 52)

אמרת השבוע

אֵיתָשׁוּבָה – גַּם תְּשׁוּבָה

סיפר רבי העניך מאלכסנדר:

בהיותי צעיר לימים למדתי אצל מלמד ירא שמיים וחסיד. לימים חלה המלמד, וכשהחמיר מצבו נקראו למיטתו אנשי החברה קדישא. בראותם את מצבו, אמרו לו, כמקובל, שיעשה תשובה קודם יציאת הנשמה.

המלמד, ששמר על צלילות דעתו, השיב ברוב חריפותו, בפתגם ששגור בפי העם: "אֵיתָשׁוּבָה גַּם הִיא תְּשׁוּבָה". בכך ביקש לרמוז כי כשהאדם מרגיש שאין ביכולתו לעשות תשובה מרוב בושה מפני הקב"ה, זה עצמו נחשב גם כן 'תשובה'.

והוסיף ואמר רבי העניך: בזה הבנתי את דעת רבי (יומא פה, ב) הסובר ש"בין עשה תשובה ובין לא עשה תשובה – יום הכיפורים מכפר". ותמוה, איך יכפר יום הכיפורים בלי תשובה? אלא "לא עשה תשובה" הכוונה שהאדם מתבייש כל-כך במה שפגם וקלקל, עד שהוא מרגיש שאינו יכול כלל לעשות תשובה. לאחר כזה יום הכיפורים מכפר.

תשובה

ברייה חדשה

"ושבת עד ה' אלוקיך" (דברים לב). כשמכניסים נר מאיר למקום חשוך, החושך נעלם ואינו ניכר, כאילו לא היה כלל. כך כשהאדם חוזר בתשובה, אף שחטא והשחית את דרכו וקלקל את נפשו – על ידי התשובה הוא נעשה ברייה חדשה. "ושבת" – מייד תגיע – "עד ה' אלוקיך".

(הבעל שם טוב)

שהויה יהיה 'אלוקיך'

עבודת התשובה צריכה להיות 'עד' כדי כך, ש'הויה', שלמעלה מהטבע, יהיה 'אלוקיך', 'אלהים' בגימטריה 'הטבע'.

(מגיד דבריו ליעקב)

תשובה ברעש גדול

"ושבת... בכל לבבך ובכל נפשך" (דברים לב). מדוע לא נאמר גם "ובכל מאודך"? אלא 'לבבך' ו'נפשך' הם בחינות באהבה שמוגבלות ומדודות על-פי יכולת הקיבול של הלב וכוחות הנפש, ואילו 'מאודך' זו אהבה שאינה יודעת גבול. אך הפסוק הזה מדבר בעבודת התשובה, שהיא יציאה מהגבלות, והיא כבר בבחינת 'בכל מאודך', שכיודע עבודת בעל תשובה היא ברעש גדול. והכתוב מלמדנו, שעליה לחדור גם לתוך כוחות הנפש הפנימיים, 'לבבך' ו'נפשך'.

(לקוטי שיחות)

מן המעיין

יעיד עליו

ומה היא התשובה? שיעזוב החוטא את חטאו, ויסירו ממחשבתו, ויגמור בליבו שלא יעשה עוד... ויעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לזה החטא לעולם.

(הרמב"ם)

הברכה מעוררת

"והיה כי יבואו עליך כל הדברים האלה, הברכה והקללה... והשבות אל לבבך" (דברים לא). איך הברכה תגרום לאדם להתעורר בתשובה? אלא כשאדם חוטא לה' ומתחייב עונש, והקב"ה מרעיף עליו טוב וחסד, אין לך צער גדול מזה, שהאדם מתבונן בעובדה שמרד בהקב"ה ואילו הקב"ה ברחמי מעניק לו כל טוב. וכאשר האדם בא לידי תשובה וחרטה אמיתית, מתכפר לו עונו.

(כתר שם טוב)

ירידה אחרי עלייה

אינה דומה תקופת מחסור וסבל סתם, לתקופת סבל הבאה אחרי תקופת שובע ושפע. גדול צערו של עשיר שירד מנכסיו, מצערו של מי שהיה עני מעודו. זו כוונת הכתוב: על ידי שיבואו עליך 'הברכה' ואחרי-כך 'הקללה', יורגשו הצער והכאב בכל חריפותם, ובעקבות זאת יהיה "ושבת עד ה' אלוקיך".

(הרבי מליובאוויטש)

מילר טורס
נופשים עם יחסי

02-3131544
mt023131544@gmail.com

סוכנות במלון "גלי תמר" אשקלון
עם מילר טורס

תוכניות והצאות מנותנות – משקיה לידם ומבגרים – מתמחים – שמתמחים – ברינות-ספא-מקווה

במסגרת הפקדון
המיוחדת

פחות מ-1000 ש"ח
לכל חודש

ש"ק הל' טומאת אוכלין פרק טז. הל' כלים פרקים א' ו' פרקים י"ח

א' פרקים י"ח

ב' פרקים י"ח

ג' פרקים י"ח

ד' פרקים י"ח

ה' פרקים י"ח

ו' פרקים י"ח

ז' פרקים י"ח

ח' פרקים י"ח

ט' פרקים י"ח

י' פרקים י"ח

לשיעורים ולפרטים נוספים: chabadisrael.co.il/rambam

גאולפדיה
מנחם ברוד

כשמתעלים מבינים שצריך סליחה

סליחה. חז"ל אומרים (ילקוט שמעוני משלי רמז תתקמ"ד) שיום הכיפורים יתקיים גם לעתיד לבוא, בזמן הגאולה. נשאלת השאלה: הלוא זה יום שנועד לכפר על חטאים ועוונות, הבאים מפיתוי יצר הרע; אבל לעתיד לבוא, כאשר "את רוח הַטְּמָאָה אֶעֱבִיר מִן הָאָרֶץ" (זכריה י"ב), לא יהיו חטאים ועוונות, ומה אפוא עניינו של יום הכיפורים?

שאלה דומה מתעוררת על בקשת 'סלח לנו' שאנו מבקשים בכל תפילת שמונה עשרה. אנו אומרים את הבקשה הזאת אחרי כל העבודה של פסוקי דזמרה, ברכות קריאת שמע, קריאת שמע, וכאשר אנו עומדים בעיצומה של תפילת שמונה עשרה, שבה האדם עומד במדרגה עליונה

של 'עבד העומד לפני אדונו'. לכאורה היינו צריכים לבקש סליחה על חטאינו מייד בעומדנו להתפלל ולא באמצע התפילה דווקא, בפסגת ההתעלות!

אלא שיש דברים שאינם נחשבים חטא במצבו הרגיל של האדם, כי על פי מדרגתו הנוכחית ומגבלותיו הטבעיות אי-אפשר לדרוש ממנו יותר מזה. דווקא כשהוא מתעלה למדרגה עליונה יותר נדרשת ממנו עבודה בדרגה גבוהה יותר, ואז הוא מכיר שעבודתו הקודמת היא בבחינת חטא.

וכך בזמן הגאולה, כאשר נתעלה לדרגות עליונות של קדושה ורוחניות, נרגיש בבוא יום הכיפורים כי עלינו לתקן את עבודתנו לפני הבורא. כי ככל שזו הייתה עבודה גדולה ועליונה, עדיין היא בבחינת 'חטא' לעומת עוצמת הקדושה שתאיר אז (ראו התועדויות תשמ"ב כרך א, עמ' 96).

(ועיניתם את נפשותיכם)''.

ואולם התכלית היא שהאחדות תבוא לידי ביטוי גם אחרי יום הכיפורים: "ביום הכיפורים (שבו נשלם הענין דמתן תורה על-ידי לוחות אחרונות) מודגשת ביותר אחדותם של ישראל - 'יום שימת אהבה ורעות, יום עזיבת קנאה ותחרות', היינו שכל ישראל נעשים 'אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם'.

ובעומק יותר - שביום הכיפורים ('אחת בשנה') מתגלית בחינת היחידה ('אחת') שבנפש, נקודת היהדות, שהיא אצל כל ישראל בשווה, 'לב אחד'. והחידוש ב'ויקהל משה' הוא - שאחדות זו נמשכת גם 'למחרת יום הכיפורים'. האחדות של יום הכיפורים היא כשבני ישראל נמצאים במעמד ומצב הכי נעלה - 'דוגמת מלאכי השרת', למעלה מענייני העולם, אכילה ושתייה וכו'. ואולם תכלית הכוונה היא שאחדות זו תומשך גם 'למחרת יום הכיפורים', על (ובמשך) כל השנה כולה" (תורת מנחם תשמ"ט, כרך ב, עמ' 380).

אהבת ישראל

אחדות אחרי יום הכיפורים

ביום הכיפורים קל יותר לחוש את האחדות של כל ישראל, כפי שהרבי מליובאוויטש מסביר (תורת מנחם תשמ"ה, כרך ב, עמ' 403): "אחדות באה מצד ביטול האדם, על-ידי זה שמרגיש את נפשו עיקר וגופו טפל, כי (כלשון התנאי) 'מצד שורש נפשם בה' אחד' כל ישראל הם 'אחים ממש', 'שכולם מתאימות ואב אחד לכולנה', רק שהגופים מחולקים'.

"ומטעם זה מתאחדים כל ישראל ביום הכיפורים, כי אז הוא הביטול ומסירת הנפש על-ידי הפשטת וביטול הגוף והגשמיות, באמצעות חמשת העינויים

ורחסון לחיים טובים

גם השנה נמשיך לדאוג ולחסוך לכם אלפי שקלים בעלויות הביטוחים עם הקולקטיב שמספק את הביטוח המושלם במחיר מושלם.

חג שמח ובריאות

☎ 077-444-7777

גפן קולקטיב
בראות ופינוסים

דושים/ות

לכפר הנוער

פנימיית בית ספר למלאכה חב"ד קריית מלאכי

מסגרת טיפולית/פוסט אישפוזית לנוער

רכז הדרכה

• משרה מלאה • תחילת עבודה מיידית
• מגורים בקרית מלאכי

תנאים טובים למתאימים

עובד/ת סוציאלי/ת

למשרה חלקית או מלאה

יכול להתאים גם לסטודנטים שנה רביעית

אצלנו תקבלו:

מענק כספי שנתי קבוע	גמישות בשעות העבודה	סביבת עבודה נעימה ומשפחתית	כלכלה
---------------------	---------------------	----------------------------	-------

קו"ח יש לשלוח למייל:

yoninagar175@gmail.com

לפרטים נוספים יוני נגר:

052-4314468

מכון קדושת האות
חידוש ותיקון ספרי תורה ישנים

קונה ספרי תורה פסולים

(גם פיועדים לגניזה)

חיים (עוסק פורשה)
054-3175116
kdushathaot@gmail.com

וכן רוכשים כלי כסף, כתרים, ריפונים ועוד

מעשה שהיה

מנדי שייקביץ

עוד זכות בערב היום הקדוש

ערב יום הכיפורים. בית הכנסת המרכזי של קהילת פרשבורג היה מלא עד אפס מקום. הכול היה ערוך ומוכן לתפילת 'כל נדרי', אלא שהשעה התאחרה והלכה, והרב, רבי משה סופר, ה'חתם סופר', עדיין לא הופיע.

האיחור לא היה אופייני לו כלל. החתם סופר היה מקפיד מדי שנה להתחיל את תפילת 'כל נדרי' מבעוד יום, על-פי הכלל ההלכתי שאין להתיר נדר בתוך החג. לכן אף היה רגיל לקצר בדרשה שלפני 'כל נדרי', כדי להספיק להתחיל את התפילה בזמן.

לאיש מהנוכחים לא היה שמץ של מושג מה מעכב את רבם מלבוא, והדבר עורר תמיהה רבה. הקהל כולו המתין בקוצר רוח לכניסת הרב לאולם בית הכנסת.

כמה שעות לפני כניסת היום הקדוש ישב החתם סופר בחדרו. ופתאום הזעיק את שמשו. הוא ביקש ממנו לקרוא אליו במהירות אחד מתלמידי הישיבה שבראשה עמד, בחור שהיה יתום משני הוריו.

השמש עשה כפי שהתבקש. התלמיד, שלא ידע את סיבת הקריאה, נכנס אל החדר ביראת כבוד. "רצוני להציע לך שידוך", אמר לו החתם סופר; "האם תרצה לשמוע את פרטי ההצעה?"

התלמיד נדהם. רבו הדגול מועיק אותו אליו לחדרו, שעות אחדות לפני כניסת היום הקדוש ביותר בשנה, כדי להציע לו שידוך?! מרוב התרגשות לא הצליח להוציא הגה מפיו.

"מדוע אינך משיב על שאלתי?", שאלו החתם סופר בחיבה מופגנת.

התלמיד התעשת, אזור את כוחותיו ואמר בקול נמוך:

"הלוא אני יתום מאב ומאם. אין לי שום דבר לתת או להתחייב. כל רכושי מסתכם בבגד שאני לובש, ואותו אני מכבס פעם בשבוע לכבוד שבת. איזו נערה תרצה להינשא לבחור במצבי?"

החתם סופר האזין לדברים רוב קשב. "אמנם אין בידי לסייע לך בממון", השיב לו, "אך דע, שאם השידוך הזה ייצא לפועל – לא תדע מחסור כל ימך!"

כששמע התלמיד את ההבטחה המפורשת מפי רבו, הסכים מייד.

החתם סופר הורה לבחור להמתין בחדר הסמוך וביקש להזמין אליו נערה יתומה מבנות העיר. גם לה הציע את השידוך עם תלמידו. "הבחור תלמיד-יחכם, בעל מידות טובות, ויהיה בעל טוב", אמר לה.

"במה אני נכנס?". ציור החתם סופר וציונו (משמאל)

ברגע שהדלת נסגרה
אחריהם – הכול השתנה.
מחדרו של הרב נשמע קול
בכי חנוק. העומדים בחוץ
הצליחו להאזין למילותיו,
שנאמרו מתוך התייפחות

הנערה הקשיבה ואמרה: "אני סמוכה ובטוחה שאם הרב מציע לי שידוך, הרי שזה הזיווג שנועד לי. אבל איך אוכל להשתדך כשאין בידי אפילו פרוטה שאוכל לתת כנדוניה. איך אוכל להינשא במצב כזה?"

אמר לה החתם סופר: "כבר אמרתי לבחור המיועד שאם שניכם תסכימו להינשא זה לזה, לא יחסר לכם דבר כל ימי חייכם."

הנערה שמעה את הדברים ונתנה את הסכמתה, לשמחתו הרבה של החתם סופר. הוא קרא לתלמידו, והשניים מצאו חן זה בעיני זה, ובתוך זמן קצר נסגר השידוך.

לאחר שתיית 'לחיים' וברכת מזל טוב, יצאו השניים מחדרו של החתם סופר שמחים ומאושרים.

ברגע שהדלת נסגרה אחריהם – הכול השתנה. מחדרו של הרב נשמע קול בכי חנוק. העומדים בחוץ הצליחו להאזין למילותיו, שנאמרו מתוך התייפחות.

"ריבונו של עולם", קרא החתם סופר, "כשהגיע ערב יום הכיפורים חשבתי לעצמי, במה אני נכנס ליום הקדוש? הרגשתי שאין בידי די מצוות ומעשים טובים. לכן התאמצתי לעשות חסד עם שני היתומים האלה ולהביא את השידוך שלהם לידי גמר. עכשיו כבר יש לי במה לגשת ליום הקדוש."

בינתיים, בבית הכנסת, עדיין המתינו לרב. ופתאום הופיע החתם סופר. הפעם לא מיהר להתחיל את תפילת 'כל נדרי', שכן השעה הייתה מאוחרת ממילא, בשל התעסקותו בשידוך.

החתם סופר ניגש אל בימת התפילה והחל לשאת דרשת התעוררות מיוחדת. הפעם האריך בה יותר מהרגיל, מתוך בכיות מעומק הלב.

רבי בערל פראנק, שהיה ממקורביו ואנשי אמונו, הבחין שהשמש כבר נוטה לשקוע. הוא ניגש אל רבו ובזהירות החווה בידו לעבר השעון, רמז שהשעה מאוחרת מאוד.

הביט בו החתם סופר ואמר: "בשמיים לא מתחילים 'כל נדרי' קודם שאנחנו מתחילים."

תלמידיו של החתם סופר היו מספרים את הדברים בהתפעלות. הם הדגישו עד כמה הייתה גדולה ענוותנותו של רבם. בערב יום הכיפורים חש רבם הגדול שאין בידו די זכויות, ולכן מיהר לעשות חסד עם שני היתומים ולדאוג לשידוכם, ואילו זמן קצר לאחר מכן התבטא בפשטות שבשמיים ממתינים לו כדי להתחיל את תפילת 'כל נדרי'.

את המעשה הזה סיפר פעם אחת רבי ישכר-דב רוקח (מהרי"ד), האדמו"ר השלישי לשושלת בעלז. כשסיים לספר, נאנח ואמר: "אם החתם סופר הקדוש, שידע כי בשמיים ממתינים לאמירת 'כל נדרי' שלו, בכל-זאת דאג ממיעוט זכויותיו בערב היום הקדוש, מה נאמר אנו אחריו!..."

(על-פי 'אור הצפון')

הכי טעים, הכי אותנטי

'שאבעס שוק' במסעדה היהודית

יריד אוכל ענק עם מגוון מאכלי שבת אותנטיים מכל הסוגים והעדות

רח' מצדה 12, בני ברק | 03-5789999

שנה חדשה,
מנגינה חדשה
נועם 3 ננו.

גלאור לדנס

מקסימום טכנולוגיה ומים בשפע,
במינימום מקום על השיש.
השנה החדשה היא בדיוק הזמן להתקדם
לבר המים המוביל מסוגו: חכם יותר, קטן
יותר ובעל טכנולוגיית שבת וחג למהדרין.
אל תתפשרו על עיצוב או על איכות.
השתדרגו עם נועם 3 ננו.

מוקד הזמנות:
077-2304757

מסמ
בר מים עם טכנולוגיית שבת למהדרין

עם הרב שניאור ברוד
מנהל בית חב"ד ברמת פולג ועיר ימים, נתניה

רציתי לשאול

**אינני רגיל ללכת לבית
הכנסת, ואני חושש
שארגיש זר בתוך ציבור
שיודע מה עושים ומה
אומרים.**

החשש
שאתה
מעלה טבעי למדי,
ואני פוגש אותו
פעמים רבות. כדי
להקל עליך, אציין
מניסיוני כמה דברים
שיכולים לסייע לך
ולמי שמרגישים

תחושות דומות.

ראשית, חשוב שתדע שבית הכנסת
הוא הבית של כל יהודי ויהודייה. גם
מי שבא הביתה לעיתים רחוקות בלבד,
עדיין הבית הוא שלו, באותה מידה שהוא
שייך למי שנמצא בו בקביעות.

כדאי גם לזכור את דברי הילל הזקן
בפרקי אבות: "לא הביישן למד". כמו

דיני סליחה ומחילה

אלא אם כן הוא משוכנע שיהיה יעיל יותר
לשלוח אחר במקומו.

הנפגע מצווה לסלוח מייד כשמבקשים
ממנו, חוץ מהמצבים שלהלן: (א) אם
כוונתו לטובת הפוגע, כדי שיתחרט בלב
שלם יותר; (ב) אם הוא חושש שסליחה
תגרום לפוגע לחזור על המעשה. במקרה
כזה יסלח לו בינו לבין ה', ולא יקפיד עליו
עוד, אך לא יגלה זאת; (ג) אם הוציא עליו
שם רע ברבים, מן הדין אינו חייב לסלוח
לעולם, ורק מידת ענווה לסלוח לו, בפרט
אם ביקש ממנו מחילה בפני רבים.

במיוחד צריכים בנים ובנות לזכור
לבקש את סליחת הוריהם, ותלמידים
את סליחת רבותיהם (אף יותר משלוש
פעמים), וגם בני זוג זה מזה – שמא לא
נזהרו בכבודם כראוי. וכאשר ליבם של
ישראל שלם זה עם זה, אין מקטרגים
עליהם בבית דין של מעלה, ויזכו לחתימה
טובה, לשנה טובה ומתוקה.

מקורות: רמב"ם הל' חובל ומזיק פ"ה ה"ט ונ"כ. שו"ע
ח"מ סי' תכב. טושו"ע ושו"ע אדמו"ר הזקן, משנה ברורה
וכף החיים, סימנים תרב, תרו.

הלכה למעשה

הרב יוסף גינזבורג
רב אזורי, עומר

**שאלה: האם מי
שמבקשים ממנו מחילה
חייב לסלוח?**

תשובה: אדם שפגע בחברו חטא
למעשה לשניים: לקב"ה ולחברו; וכל עוד
לא פייסו, אף החטא כלפי הקב"ה אינו
נמחל ביום הכיפורים.

סכסוכים כספיים יש ליישב בבוררות
או בדין תורה קודם יום הכיפורים. מי
שחושש שפגע בכבודו או בגופו של חברו
בלי ידיעתו, יפנה אל רב הבקי בדיני
ממונות. חשוב ליזכור שגם אחרי ששולם
הנזק, עדיין חייב הפוגע לבקש סליחה על
הצער ועוגמת הנפש שגרם.

אמרו חז"ל: "גדולה אונאת דברים
מאונאת ממון" – צער הפגיעה באדם
בדיבור מחייב פיוס גדול יותר מהצער
של פגיעה כספית. על הפוגע לפנות
בעצמו אל הנפגע ולבקש את סליחתו,

תקציר: סעיד מנצל את חפשת היום שקבל ב'פסח שני' וממהר למוצא תחתית, כדי לנקם נקמה מקורית בר' שמעון. מי שסופג את הנקמה הוא כמובן רבה האמתי של מוצא תחתית, רבי אחיה צנעני: מטען נזרק אל תוך ביתו

חֲמֵץ בַּפֶּסַח (שְׁנִי)

בפסח שתיים? מה פתאום! סעיד יודע מה הכי כואב ליהודים בפסח – לחם! יותר גרוע בשבילם מפצצה! עכשו אתם יכולים להחזיר אותי לפלא, העקר שהרב הולך עכשו לגיהנום פעמים, בגלל שיש לו בבית שתי לחם שלם בפסח שתיים!.

מר אמנון הבין ראשון את פשר שמחתו של סעיד, ובקשי עצר את צחוקו מלהתפרץ. גם מר אמנון – למרות רמתו הטעונה שפור בעיני תורה ומצוות – ידע את אשר יודע כל ילד, שבפסח שני אין שום בעיה עם חמץ! "מצה וחמץ עמו בבית", כמו שכתוב. אבל העקר שסעיד בטוח שהוא נקם ברב את נקמתו הגדולה... "טוב מאוד!", לחש מר אמנון בחייה לשני עוזריו, "ככה ירגיש שנקם בר' יצחק ויעזוב אותו לנפשו... אוי לא! רק זה חסר עכשו!".

ממש מול המכונית, לנגד עיניו הבולשות של סעיד שבפנים, הופיע ובא ילד חמוד ובידו, לא פחות ולא יותר, כריה! מה שנקרא – סנדוויץ'! מר אמנון כבר למד שלא לזלזל בשכלו של סעיד. הוא מסגל להבין פתאום שאם ילד יהודי מסגל להסתובב עם כריה ברחוב בעצומו של פסח שתיים, אז אין כל-כך בעיה עם חמץ ביום זה...

מר אמנון זנק קדימה. "הי! ילד! מה קרה לך?!", הוא צעק עליו בקולי קולות, כדי שגם סעיד ישמע. "תזרק את זה מהר מהידים! פסח היום, שבתחתי!".

מסכן הקטן, הוא נבהל כל-כך! הוא לטש עיניים נדהמות באיש המגדל הצורח עליו, שפתיו התעוררו קלות ודמעות הופיעו בעיניו. אבל מר אמנון הפנה את גבו רגע למכונית ולחש לו במהירות: "אל תבהל ילד, אני רק עושה הצגה... אתה מבין? אתה עכשו חלק מהצגה, אז בבקשה, תמשיך לבכות ותתן לי את הסנדוויץ' שלך מהר. אני כבר מחזיר לך אותו. בסדר?".

הילד לא ממש קלט ומר אמנון נלחץ. "תקשיב, יכול להיות שההצגה שלנו תכנס אפילו לספור אמתי! ספור שמופיע בעתון! אתה רוצה? גם אתה תהיה בתוך הספור!".

המשך יבוא

עם הרב, פנים אל פנים, צעד אחר צעד, מסתיר אותו כל העת, עד שהושיבו בצד הבנין, בפנה מסתרת.

"אני מצטער על כל מה שקרה", פתח מר אמנון, שחש צורך להרגיע מעט את הרב ההמום, "אבל עליך לדעת שבוערת השם נצלת מפגיעה ודונית מידי של מחבל... כן, כן!", המשיך מר אמנון, למראה הבעת חסר האמון. "אמנם המחבל חפש מישוהו אחר, לא אותך, אבל הוא הטעה לחשב שהאיש שאותו הוא מחפש הנו הרב של מוצא תחתית... או! יפי! הגיע החבלן. אגא, כבוד הרב, אל יזוז ממקומו, תודה!". ומר אמנון רץ להנחות את החבלן במשימתו.

מה רבה היתה הפתעת הכל כאשר בתם חמש דקות של מתח והמתנה לפיצוץ המבקר מתוך הדיקה, הופיע החבלן בחלון ועל פניו נסוד חיוך גדול. "הנה מטען החבלה המסכן", הכריז ושלף את מה שהיה בתוך החבילה – שתי כפרות לחם אנגלי. לא פחות ולא יותר...

ברגע זה נשמע קול צחוק שטני מתוך המכונית: "זהו! ראיתם? מגיע לו, לרב הזה... מה הוא חשב, שאני אשתק לו אחרי שהוא לא מכר לי את החמץ

פרשה מי יודע

שירת התקן

שאלה: פרשת האזינו נקראת 'שירה'. למה?

תשובה: פרשת האזינו היתה כמו שיר מיוחד שהלויים היו שרים בבית המקדש בזמן שהקריבו קרבנות בכל שבת. הם חלקו את הפרשה לששה חלקים, ובכל שבת שרו וקראו חלק אחד. כשסיימו את כל החלקים – התחילו שוב מן ההתחלה.

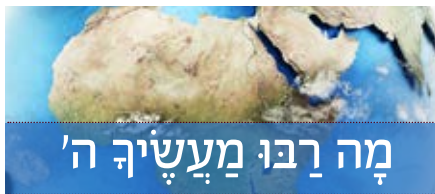
הרבי מליובאוויטש שואל: הלא בפרשה הזאת יש גם דברי תוכחה ותאורים של ענשים, ואיך אפשר לקרא לה 'שיר'? והוא מסביר: זה בדיוק מלמד שגם אם אנחנו עושים לפעמים טעויות ונכשלים, הרי כשאנחנו לומדים מזה ומנסים להשתפר – הטעויות האלה הופכות לחלק מהשיר היפה שלנו, שמסתיים בדרך טובה וחיובית.

שאלה: מדוע משה מכנה את עם ישראל "עם נבל ולא חכם"?

תשובה: מפרשי התורה מסבירים שאם יהודי מתנהג שלא על-פי רצון השם, זו כפיות טובה מצדו. אבל רבי ברוך מרדכי מקוידנוב מציג פרוש הפוך: 'עם נבל' הוא מלשון ציפות – עם ישראל מתאמץ כל-כך ללמוד ולהבין את התורה, עד שהוא מתעייף מזה. 'ולא חכם' – בני ישראל אינם מנסים להיות 'חוכמולוגים' ולהתנפח עם הבורא, אלא מבטלים את דעתם ועושים באהבה מה שנצטוו.

שאלה: מדוע אמר הקדוש-ברוך-הוא למשה לעלות אל הר נבו ולהסתפל על ארץ ישראל?

תשובה: רבי נתן שפירא מסביר שמשה רצה לראות את הארץ, כדי שאיש לא יחשב שהוא נענש כמו המרגלים, שהקדוש-ברוך-הוא אמר עליהם שלא יזכו לראות את הארץ. עוד הסבר: משה, כמנהיג דואג ואחראי, רצה לראות את הנחלות שהעם יקבל, כדי להיות בטוח שכל שבט מקבל שטח שמתאים לבניו.

מה רבו מעשיה' ה'

לצום פמה שנים

איך הדגים נושמים? נכון, על ידי 'זימים' - איברים שמסננים את החמצן מהמים הזורמים דרכם. ואולם יש דגים שנקראים 'דגי ראה', ולהם שתי ראות, ממש כמונו, והם יכולים לנשם גם מחוץ למים.

דגי הראה חיים באגמים באפריקה. האגמים האלה מתייבשים לגמרי בקיץ, אך דגי הראה קבלו מהבורא מנגנון השקדות מדהים: רגע לפני שהאגם מתייבש, הדג מתחפר עמק בתוך הבץ ומצא לעצמו מעין מעטפת שמגנה עליו.

מאחר שהדג אינו חייב להמצא במים כדי לנשם, ביכולתו לשהות זמן ארוך בבץ היבש ולהשאיר בחיים. הוא משאיר בבץ פתח קטן לכניסת אוויר, ואז נכנס למצב של תרדמת.

רגע, אבל מה עם מזון ומים? כאן אנו מגיעים לתופעה המפלאה באמת: דגי הראה יכולים לצום לגמרי, בלי לאכול ולשתות, אפילו חמש שנים! איך? הדג מפחית את קצב חלוף החמרים שלו בשישים אחוזים, ואת מעט האנרגיה שהוא זקוק לה - הוא מפיק מפירוק אטי של השמן שצבר בגופו.

הצום הממושך מסקרן מאוד את המדענים. הם סבורים שאם 'פצחו' את הסוד המפלא של דגי הראה, יוכלו 'להעתיק' את התכונות המיוחדות שלהם, ולהמציא פתוחים מלהיכים בתחומים רבים - מרפואת בוגרי אדם ועד חקר החלל.

לדגמה, רופאים מנסים לעזור לאנשים הלוקים בשתוק, וסובלים מהדלקות השרירים והעצמות. והנה דגי הראה הם כמו 'משחקים' במשך שנים, בלי לזוז, ובכל זאת הגוף שלהם אינו מתנזר.

ועוד דגמה: אם נבין איך דגי הראה מסגלים לצום שנים, אולי גם אסטרונוטים בחלל יוכלו להסתדר בלי מזון ומים.

איור: מרדכי
איזנשט

מאת:
דניאל גורדון

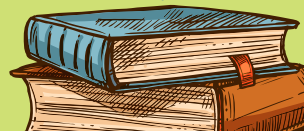
תקציר: לאחר יום עבודה מפרך, שבו הרויח היטב, ר' פאיר החל לחזור לביתו. שכנו הערבי, ברכאת, הושיט לעברו בוס קפה מהביל ובקש לפטפט קצת. כפי שנהגו בעבר

המשך: יבוא

הלכה בשבוע

חבר פגע בך ובא לבקש סליחה. אתה צדין פועם עליו ולא מתחשק לך לסלח לו. אתה יכול לסרב בהתחלה, כדי שהחבר יבין עד כמה נהג שלא כראוי, אבל אם יפציר בך שוב ושוב - עליך לסלח.

חיים יהודיים

מנחם כהן

שער הסליחה של הלב

תעודת זהות: ר' ישראל ליבמן (53), תושב בית א"ל, מייסד עמותת 'מקימי' – השער לכלכלה נבונה, המסייעת למשפחות שנקלעו למצוקה כלכלית ומשפחתית. בשנת תשנ"ד חלה במחלה קשה, והחלים אחרי מאבק ממושך. בהמשך התמודד עם עוד שתי טרגדיות: אחיו, שניאור שלמה ליבמן הי"ד, נרצח בפיגוע ביצהר, ובשנת תשס"ה נפטר אביו, הרב מנחם ליבמן ז"ל, לאחר התמודדות עם המחלה.

מחלה: אחרי החתונה עסקתי בנגרות, ויום אחד השם העמיד אותי בניסיון: חליתי במחלה הקשה. עברתי תקופה מאוד קשה, שכללה השתלת מח עצם. כבר הספידו אותי. אחרי שברוך השם החלמתי, הרגשתי שאני צריך תוכן בחיים. הייתי כמה שנים בעמותת 'פעמונים', ולאחר מכן ראיתי צורך להקים את 'מקימי'.

פלסטרים: הדחיפה לעסוק בחילוץ משפחות באה מהסיבה הקרובה. פגשתי בן משפחה שנקלע לקושי. עזרתי לו ותוך כדי כך גיליתי את האישיות שלי, שמחפשת לפתור דברים מהשורש. כשאותה משפחה נכנסה לבוץ, כולם באו לעזור ונתנו פלסטרים, הבנתי שהבעיה היא לא החוב, אלא התנהלות לא נכונה בכלכלת הבית.

סניפים: ב'מקימי' יש 20 עובדים, מקצתם יועצים כלכליים, והם מלווים משפחות ברחבי הארץ. יש לנו 10 סניפים ובהם פוגשים משפחות מכל המגזרים, אימהות יחידניות ועוד. יש מי ששקעו בחובות קטנים ויש שחובותיהם מסתכמים במאות אלפי שקלים ואף במיליונים.

עומק: העבודה שלנו היא לשבת עם המשפחה, להכיר את התנהלותה, להצמיד לה יועץ, ולבנות תכנית שמתאימה לה, כדי לצאת מהחובות. אין משפחה שאני מרים ידיים לגביה. יש רק תנאי אחד – רצון טוב.

שלום: כתוב בגמרא שאין מריבה בבית אלא

הוא החלים ממחלה קשה ושכל את אחיו בפיגוע, והחליט להתמסר לסיוע למשפחות שנקלעו למצוקה כלכלית ומשפחתית. איך עושים את התיקון הזוגי ומה הדרך לפיוס עם החברים והשכנים?

ר' ישראל ליבמן בהרצאה מטעם 'מקימי'. "אחרי שהחלמתי מהמחלה הקשה הרגשתי שאני צריך תוכן בחיים"

על עסקי תבואה. היום ה'תבואה' היא הכסף. באות אלינו לא מעט משפחות שיש אצלן צעקות, קשיים ומריבות. אחרי ליווי הן ואומרות לנו: "תשמעו, לא צריך יותר ייעוץ זוגי, הבית רגוע".

סודות: נוסחת הקסם היא סבלנות, הקשבה, הכלה. יש מצב שבו אחד מבני הזוג מחזיק מידע על חובות גדולים, שאותם הסתיר בעבור

שלום הבית. היו אנשים שהתפוצצו כשגילו את המצב, אבל הסברנו שבסופו של דבר כוונתו האמיתית של מי ששגה הייתה לטובת הבית.

פיוס: מה שכואב לאנשים בעיקר הוא החובות לאנשים פרטיים. אנחנו מדברים עם אותם נושים, מסבירים את המצב האמיתי של המשפחה שהסתבכה ומבקשים מהם לתת הזדמנות עם פריסת חוב. עצם ההבנה מוליכה לידי פיוס. כשאין יודעים מה קורה, כועסים.

שיתוף: כדי למנוע את ה'אמרתי לך', כשאחד מבני הזוג עשה טעות כלכלית, שהפילה את הבית לחובות, אני מתווך לבני הזוג את המצב. היו מקרים שהבעל לא מבין מדוע אשתו עזבה מקום עבודה, כשסבלה ממצוקה נפשית. "אתה רוצה לראות כסף בחשבון ואישה באברבנאל?", אמרתי לאחד מהם, והוא הבין.

הודאה: במפגשים האלה למדתי על החשיבות של ההכרה בטעות. לעיתים רבות אנשים מאשימים את כל העולם, מ'יוקר המחיה', ועד 'עקצו אותי'. יש מקרים שאכן זה כך. היה מקרה שאדם השקיע חצי מיליון שקל, ונפל בפח. אבל ברגע שאדם אומר 'עשיתי טעות', נפתחת הדרך לתהליך עומק.

מסר: שלום בית הוא הדבר החשוב ביותר. לקראת יום הכיפורים חשוב להפנים: לא לחשוב שאתה צודק, אלא לחשוב שהשני צודק. תמיד להיות במקום שבו השני צודק. ברגע שאתה מנמיך מעצמך את הלהבות, רק תרוויח מזה. לא לומר כל הזמן 'אני צודק ואמרתי לך', אלא 'אתה צודק', 'את צודקת', אני רוצה לעשות שינוי'. ברגע שזה אמיתי ויוצא מהלב, הכול משתנה. כשאדם משנה את התנהגותו וגישתו, גם הצד השני משתנה.

שנה טובה ומתוקה

הרשת הטובה בישראל למצורי מהדרין!

מחסני השוק
מבצעים בכל מחיר

מחסני השוק
מהדרין